

Asia: VN/17928/2024

Hallituksen esitysluonnos perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 29 pykälään koskien puhelimia ja muita mobiililaitteita?

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry kiittää mahdollisuudesta lausua perusopetuslain muutoksesta ja on erittäin tärkeää saada selkeyttä puhelimien sekä muiden mobiililaitteiden käyttöön perusopetuslain tasolla. Kielto käyttää puhelimia ja muita mobiililaitteita oppitunneilla on selkeä ja kannatettava linjaus. On myös perusteltua huolehtia siitä, että laki mahdollistaa rehtorin tai opettajan lupaan perustuvan mobiililaitteiden käytön opetustarkoituksessa tai muista tarkoituksenmukaisesta syistä (esimerkiksi terveydellisistä syistä).

Oppituntien lisäksi perusopetuslain muutoksessa tulisi linjata tarkemmin myös välitunneista, siirtymistä ja ruokailuista. SOOLin kannan mukaan lain pitäisi mahdollistaa puhelimien sekä mobiililaitteiden käyttökielto myös muun koulupäivän osalta, jos koulu pitää sitä tarpeellisena. Linjaus siitä, että järjestyssäännöissä linjataan kännyköiden säilytyksestä oppituntien aikana on hyvä, mutta tätäkin linjausta pitäisi tarkentaa muun koulupäivän osalta lain tasolla. Linjauksissa tulee myös näkyä ero eri luokka-asteilla.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 36 d pykälään koskien puhelimia ja muita mobiililaitteita?

Mahdollisuus ottaa puhelimet ja mobiililaitteet haltuun on tärkeä täsmennys ja täsmennystä tulee tarkentaa myös vaarallisten aineiden ja esimerkiksi nikotiinituotteiden osalta. Opettajalla tulee olla mahdollisuus tarkastaa oppilaan tavarat koulupäivän aikana ja ottaa haltuun oppitunteja ja koulupäivää häiritsevät esineet ja/tai aineet. Opettajalle tulee antaa välineet toimia tilanteessa, jossa oppilas osoittaa vastarintaa tai kieltäytyy luovuttamasta häiritseviä tai vaarallisia esineitä tai aineita.

Onko teillä muita huomioita puhelimia ja muita mobiililaitteita koskeviin ehdotuksiin?

Perusopetukseen kuuluu eri ikäisiä oppilaita, joten laissa pitäisi huomioida eritellysti luokat 1-6, luokat 7-9 sekä esiopetus niin oppituntien kuin koulupäivän muiden osioiden osalta. Lisäksi myös toiselle asteelle tulisi tehdä lainsäädäntöuudistuksia koskien puhelimia ja mobiililaitteita, jotta opettajilla on tosiasiallinen mahdollisuus pitää työrauhaa yllä sekä puuttua oppimista häiritsevään mobiililaitteiden ja puhelimien käyttöön.

Perusopetuslain 36 § 4 momentin mukaan, huoltajalla on haltuunottoilmoituksen jälkeen kolme kuukautta aikaa noutaa haltuunotettu esine tai asia. Kolmen kuukauden jälkeen koululla on lupa todisteellisesti hävittää haltuunotettu asia tai esine. SOOL esittää, että momenttia muutetaan siten, että säilytysaika laskisi yhteen kuukauteen. Huoltajan tulisi noutaa haltuunotettu esine tai asia yhden kuukauden aikana saadusta ilmoituksesta.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 41 a-d ja 42 d pykäliin koskien aluehallintovirastojen laillisuusvalvontaa?

SOOL ry kannattaa sitä, että aluehallintovirastoille annetaan mahdollisuus laillisuusvalvontaan, mutta tämän muutoksen myötä aluehallintovirastojen resurssit tulee olla riittävät, jotta puuttuminen sekä sanktioiden antaminen on todellisuudessa mahdollista. Vajaisiin resursseihin tulee olla mahdollisuus puuttua välittömästi laadukkaan toiminnan turvaamiseksi.

Onko teillä muita huomioita aluehallintovirastojen laillisuusvalvontaa koskeviin ehdotuksiin?

Esitämme, että vastaava oikeus aluehallintovirastolle säädetään myös toiselle asteelle.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 2 pykälään koskien liikunnallisen elämäntavan lisäämistä esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin?

SOOL kannattaa liikunnallisen elämäntavan lisäämistä esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin.

Onko teillä muita huomioita liikunnallista elämäntapaa koskevaan ehdotukseen?

Pelkkä kirjallinen lisäys esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin ei kuitenkaan riitä, vaan asiaan tulee löytää toimivia rakenteita, jotta tavoite voi todellisuudessa toteutua ja esiopetuksen sekä koulujen liikunnallinen toimintakulttuuri kehittyä.

Kouluille tulee taata tarvittavat resurssit, tilat ja välineet, jotta kouluilla on mahdollisuus toteuttaa lain määrittämiä tavoitetta liikunnallisesta elämäntavasta.

Liikunnallinen elämäntapa tulee toteuttaa vahvasti liikuntatuntien yhteydessä, mutta myös mahdollistamalla tilat, välineet ja ohjaus muussa koulun toiminnassa, esimerkiksi välitunneilla, tapahtuvalle liikkumiselle. Liikkuva elämäntapa toteutuu myös vahvassa yhteistyössä kuntien kanssa esimerkiksi koulumatkaratkaisuissa, liikuntatiloissa ja koulupäivän jälkeisessä liikuntatoiminnassa.

Onko teillä lausuttavaa perusopetuslain säädöshuoltoa koskeviin ehdotuksiin?

Perusopetuslain 36 §:ä tulee eritellä ennaltaehkäisevät, turvaavat toimet ja kurinpitotoimet. Lisäksi lain tulee selkeästi eritellä opettajan puuttumiskeinot erilaisiin tilanteisiin opettajan oman oikeusturvan vuoksi. SOOL pitää kuitenkin hyvänä, että opetuksesta epäminen siirretään omaksi pykäläkseen.

Perusteluista tulee käydä ilmi valvontavelvollisuuden päättymisen oppilaan kurinpitotoimista johtuvan koulun alueelta poistamisen seurauksena. Valvontavelvollisuutta tulee myös täsementää muiden toimien osalta, esimerkiksi kurinpitotoimena luokasta poistamisen tai koulupäivän aikana tapahtuvien siirtymien osalta.

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Perusopetuslain esitys.pdf](#)

Laurinantti Mira
Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry